Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
28 september 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/271697

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Beleid en Omgeving

Beslistermijn
02 oktober 2023

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris

nota Kamerbrief Actualiteiten Internationale verbindingen Zuid

Aanleiding
Op 5 oktober a.s. staat het commissiedebat Internationaal Spoor gepland. U wordt hierover afzonderlijk geïnformeerd. Daar zal onder meer de Kamerbrief ontwikkelingen internationaal personenvervoer per spoor van 7 juli jl.[1] worden geagendeerd.

In de voorliggende Kamerbrief wordt de stand van zaken op een aantal dossiers nader toegelicht in aanvulling op de brief van 7 juli jl. Voor drie verbindingen in Zuid-Nederland zijn actualiteiten te melden, die relevant zijn met het oog op het commissiedebat en eerdere toezeggingen.

Geadviseerd besluit
- U wordt gevraagd kennis te nemen van de laatste ontwikkelingen rond de startdatum van de Drielandentrein. Op 29 september jl. hebben wij hierover definitief uitsluitsel ontvangen van betrokken vervoerders. De startdatum van december 2023 is niet haalbaar; er wordt nu een planning uitgewerkt door de betrokken vervoerders voor een nieuwe startdatum.
- U wordt gevraagd in te stemmen met de verzending van de voorliggende Kamerbrief met actualiteiten op de dossiers Weert-Hamont, Drielandentrein en IC Aken. De strekking van de brieven is afgestemd met de regio en buurlanden.
- U wordt gevraagd in te stemmen met de verzending van de brief op z'n vroegst 29 september a.s. wanneer zowel bestuurlijk als ambtelijk de teksten zijn afgestemd, doch uiterlijk 2 oktober a.s. met het oog op het commissiedebat.
- U wordt gevraagd om voor Weert-Hamont-Antwerpen in te stemmen met een breed bestuurlijk overleg met de betrokken medeoverheden en hiervoor ruimte te reserveren in uw agenda. Bij voorkeur vindt het overleg op korte termijn plaats.

Kernpunten
Voor Weert-Hamont-Antwerpen informeert u de Kamer over de uitgevoerde studie naar de kosten en vervolgstappen. De enige realistische oplossing om een directe treinverbinding mogelijk te maken is een variant met de aanleg van een volledig Belgisch spoorsysteem. De kosten hiervoor zijn geraamd tussen de €47 en €88

[1] Kamerstukken II, 2022/23, 29984, nr. 1124

miljoen, exclusief eventuele inpassingsmaatregelen. Inzet in de Kamerbrief is om een brede afweging over de vervolgstappen aan het nieuwe kabinet te laten. Wel is het voorstel om een breed bestuurlijk BO met medeoverheden te voeren over de uitkomsten van de studie en mogelijke vervolgstappen.

Voor de Drielandentrein informeert u de Kamer over het feit dat het materieel (nog) niet is toegelaten en dat deze trein daardoor de beoogde startdatum van 10 december a.s. niet meer haalbaar. Vervoerders werken nu een planning uit voor een nieuwe startdatum, die gebaseerd is op de formele doorlooptijden voor de toelating van materieel door de ERA. Waarschijnlijk zal dit moment wel in de eerste helft van 2024 liggen.

Voor de IC Aken informeert u de Kamer over de laatste stand van zaken. Vanaf 2025 wordt de tweede sneltrein per uur tussen Maastricht en Aken gerealiseerd, wanneer de infrastructuur in Aken wordt opgeleverd. We onderzoeken voor de korte termijn samen met de regio een variant voor een IC Eindhoven-Aken in de dagranden door middel van een mogelijke decentralisatie. De stip op de horizon is een robuuste verbinding tussen Eindhoven en Aken. Met de regio verkennen we nu de lijnvoeringsopties hiervoor.

Krachtenveld
De inhoud van de brief is afgestemd met de regio en deels met de Belgische overheid. Bij de dossiers heeft ProRail een expliciete rol gehad.

Toelichting
Weert – Hamont- Antwerpen
Met het verzenden van de Kamerbrief stuurt u ook het rapport van Rebel aan de Tweede Kamer. Deze studie brengt de verschillende mogelijkheden in kaart voor een het tot stand brengen van een verbinding tussen Weert, Hamont en Antwerpen. De enige realistische oplossing om een directe treinverbinding mogelijk te maken blijkt de aanleg van een volledig Belgisch spoorsysteem, ook tussen Weert en de grens. De kosten hiervoor zijn geraamd tussen de €47 en €88 miljoen (excl. btw), waarbij eventuele inpassingsmaatregelen niet meegerekend zijn. Op 23 september jl. is met provincie Limburg en gemeente Weert gesproken over de mogelijke vervolgstappen. Tijdens dit BO is voorgesteld om een breed bestuurlijk overleg te plegen over deze verbinding met de verschillende betrokken Nederlandse en Belgische overheden. Gedacht wordt aan een NLD-BE overleg met naast IenW, Limburg en Weert, ook de gemeente Hamont, Belgische overheid, provincie Brabant en gemeente Cranendonk. Deze laatste twee partijen vanwege de doorkruising van de route in de Brabantse gemeente Kranendonk en de aantrekkingskracht voor potentiële Belgische reizigers richting de Brainportregio.

Eerder heeft u kennis kunnen nemen van het conceptrapport (IENW/BSK-2023/162363), er hebben geen grote wijzigingen plaatsgevonden. Met deze Kamerbrief geeft u het belang van het goed verbinden van grensregio’s aan, de feitelijke weergave van het rapport en benadrukt u het potentieel vanuit Vlaanderen. Een besluit over vervolgstappen wordt in de Kamerbrief overgelaten aan een nieuw kabinet.

De boodschap is met regionale partners afgesproken. Ook ambtelijke counterparts van de FOD Mobiliteit België zijn geïnformeerd over de teksten en de uitkomsten.

Datum
28 september 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/271697

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Beleid en Omgeving

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
2

Drielandentrein
In voorbereiding op uw gesprek met minister Gilkinet bent u eerder geïnformeerd over de Drielandentrein en de mogelijke vertraging van de startdatum. De mogelijke vertraging is het gevolg van het feit dat het materieel van Arriva (nog) niet is toegelaten als gevolg van het te laat indienen van het dossier door de fabrikant (Stadler) bij de ERA.

Op 29 september hebben vervoerders in het overleg met alle stakeholders in Nederland en België aangegeven dat de beoogde startdatum van 10 december 2023 niet meer haalbaar is. De reden hiervoor is het feit dat het dossier voor toelating van het materieel met vertraging is ingediend, waardoor de toelating niet tijdig gereed is. Vervoerders werken een nieuwe planning uit op basis van de formele doorlooptijden vanaf het moment van indienen van het dossier. Tot het moment van een nieuwe startdatum is de huidige dienstverlening geborgd; vervoerders hebben dat bekrachtigd. U geeft in de brief aan de Tweede Kamer te informeren wanneer over de nieuwe startdatum meer duidelijk is, waarschijnlijk eind van dit jaar.

IC Aken
Aan de uitwerking van de IC Aken wordt gestaag gewerkt. Dit geldt voor zowel de decentralisatie als de studie voor de lange termijn. De wisseling van gedeputeerden, zowel Brabant als Limburg, maakt het wenselijk om eerst de inhoud, achtergrond en elkaars standpunten te doorleven voordat besluiten kunnen worden genomen. Op 28 september is een eerste overleg met de twee nieuwe gedeputeerden, die sinds deze zomer benoemd zijn.

Met deze Kamerbrief doet u deels de toezegging TZ202307-111 af "De staatssecretaris zal de Kamer na de zomer nader informeren over de stand van zaken van relevante ontwikkelingen op het spoor in de regio zuid, waaronder intercity Eindhoven-Heerlen-Aken en de elektrificering van de Maaslijn." T.a.v. de Maaslijn zal na de aanbesteding een aparte brief aan de Tweede Kamer worden verzonden. Op 26 september is hierover een bestuurlijk overleg geweest.

Daarnaast komt u terug op de toezegging die u in de verzonden Kamerbrief uit april (Kamerstukken II, vergaderjaar 2022-2023, 29 984 nr. 1098) heeft gedaan waarin u aangeeft om rond de zomer de Tweede Kamer te informeren over de resultaten en u verwacht voldoende beslisinformatie te hebben om over het vervolgtraject voor de IC-verbinding naar Aken te besluiten. Boodschap nu is dat er nog geen beslisinformatie is, wel een voortgangsbericht.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Concept-kamerbrief	Betreft concept-brief aan Tweede Kamer met actualiteiten op internationaal spoor in Zuid.
2	Bijlage bij concept-kamerbrief	Betreft rapport van Rebel met

		betrekking tot verbinding Weert-Hamont

Datum
28 september 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/271697

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Beleid en Omgeving

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
2